

Sygn. akt VI U 2023/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2014 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania D. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 17 listopada 2014 r. znak: (...)

w sprawie: D. Z.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonej D. Z. prawo do emerytury od dnia (...) roku;

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt VI U 2023/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 16 lipca 2014 roku wydaną w rozpoznaniu wniosku Ubezpieczonej z dnia 13 czerwca 2014 roku odmówił D. Z. prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Powodem odmowy przyznania Ubezpieczonej emerytury było nieudowodnienie przez ub..., Ubezpieczoną okresu składkowego i nieskładkowego wynoszącego, co najmniej 20 lat. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał również, że u..., zaliczył Ubezpieczonej do stażu pracy w szczególnych warunkach 17 lat 6 miesięcy i 28 dni. Odwołanie od tej decyzji złożyła Ubezpieczona domagając się zaliczenia do okresu wymaganego do nabycia prawa do emerytury pre..., swoja, okresu swojej pracy w gospodarstwie rolnym ojczyrna i matki od (...). Organ rentowy wnosil o oddalenie odwołania powołując argumentacją przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Po wniesieniu odwołania do Sądu organ rentowy wydał w dniu 17 listopada 2014 roku drugą decyzję, rozpoznającą ten sam wniosek Ubezpieczonej, którą uchylono wcześniejszą decyzją odmowną z dnia 16 lipca 2014 roku i ponownie odmówiono Ubezpieczonej prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach z powodu nie osiągnięcia przez Ubezpieczoną 20-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, czyli okresu wymaganego do nabycia prawa do emerytury. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, iż skorygowano staż pracy w szczególnych warunkach.

Do pracy w szczególnych warunkach zaliczono okres od 1 października 1980 roku do 12 września 1984 roku oraz od 22 kwietnia 1985 roku do 31 grudnia 1998 roku a nie został zaliczony do pracy w szczególnych warunkach okres 7 dni od 15 kwietnia 1985 roku do 21 kwietnia 1985 roku, w którym Ubezpieczona wykonywała zatrudnienie w wymiarze 1/2 etatu. Organ rentowy wskazał również, iż do ogólnego stażu pracy nie zaliczono Ubezpieczonej pracy w gospodarstwie rolnym na podstawie zeznań świadków gdyż organ rentowy nie dał wiary, iż w okresie od 17 lipca 1975 roku do 31 maja 1979 roku Wnioskodawczyni uczęszczała do szkoły średniej w G. i jednocześnie przez 6 dni w tygodniu po 5 godzin dziennie pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje. Zgodnie z artykułem 184 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych to jest jednolity Dziennik Ustaw z 2013 roku, pozycja 1440 z późniejszymi zmianami "Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w artykule 32, 33, 39 i 40 jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w artykule 27". Emerytura z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach zgodnie z ustępem 2 artykułu 184 Ustawy emerytalnej przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem zakładu na dochody budżetu Państwa. Z kolei zgodnie z artykułem 32 ust..., Ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku będącym pracownikami, o których mowa w ustępie 2 i 3 zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w artykule 27 ustępie 2 i 3. Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, tak stanowi ustęp 2 artykułu 32 "Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia". Przepisy artykułu 184 i 32 Ustawy emerytalnej mówią..., mówiąc o przepisach dotychczasowych mają na względzie przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dziennik Ustaw z 1983 roku, numer 8, pozycja 43 z późniejszymi zmianami. Paragraf 2 ustęp 1 i ustęp 2 tego Rozporządzenia stwierdzają, iż okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasady określony, na zasadach określonych w Rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ustępie 1 stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie paragrafu 1 ustępu 2 Rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Z kolei paragraf 3 Rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku mówi, że za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury zwany dalej wymaganym okresem zatrudnienia uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Paragraf 4 ustęp 1 Rozporządzenia określa warunki w, w których pracownik nabywa prawo do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach stwierdzając, że pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki. Osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Sąd Okręgowy ustalił, iż Ubezpieczona legitymowała się ponad 15-letnim, nawet ponad 17-letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach gdyż organ rentowy nie kwestionował tej okoliczności, co wynika z uzasadnienia zaskarżonej decyzji jak i z odpowiedzi na odwołaniu. W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 19 marca 2014 roku wystawie..., wystawionym przez następcę prawnego pracodawcy... (...)_02 Ubezpieczonej, którym był Zakład (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Świadectwo wystawiane zostało przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś.. Następca prawny pracodawcy potwierdził wykonywanie przez ubezpieczoną pracy w szczególnych warunkach w okresach od 1 października 1980 roku do 31 grudnia 2002 roku. Była to wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy praca przy oczyszczaniu ścieków i filtrów otwartych wskazana w stanowiącym załącznik do powołanego Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w wykazie A dziale 9 w pozycji 2 w gospodarce komunalnej na stanowisku aparatuowego uzdatniania wody laborantki. Od... Świadectwo to powoływało też zarządzenie resortowe wskazując, iż ubezpieczona w pełnym wymiarze czasu pracy pracowała na

stanowisku w przepisach resortowych aparatu uzdatniania wody przy pomocy kwasu solnego i chloru. Sąd uznał, iż ubezpieczona tym dokumentem udowodniła okres wyko..., wymagany okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Wykonywała pracę w okresie wskazanym w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji od decyzji z 17 listopada 2014 roku, od 1 października 1980 roku do 12 września 1984 roku i od 22 kwietnia 1985 roku do 31 grudnia 1998 roku. Natomiast spór w niniejszej sprawie dotyczył tego czy ubezpieczona spełniła warunek nabycia prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach w postaci posiadania, co najmniej 20 letniego okresu zatrudnienia wymaganego do nabycia tego świadczenia, o którym, okresu, o którym mowa w paragrafie 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku. Ubezpieczona, bowiem w odwołaniu domagała się tak samo zresztą jak we wniosku o emeryturę uwzględnienia jej okresu pracy w gospodarstwie rolnym ojczyma i matki po ukończeniu przez siebie 16 roku życia. W ocenie Sądu Okręgowego na podstawie dowodów z zeznań świadków przeprowadzonych na rozprawie B. K. i M. Z. oraz dowody z przesłuchania stron ograniczonego do przesłuchania ubezpieczonej D. Z. Sąd ustalił, iż ubezpieczona posiadała wymagany, 20 co najmniej 20 letni okres zatrudnienia do emerytury. Wskazać, bowiem należy, że zgodnie z artykułem 10 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy traktując je z zastrzeżeniem artykułu 56 jako okresy składkowe. Między innymi jak mówi punkt 3 ustępu 1 artykułu 10 przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 roku okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w artykule 5 i 7 ustawy emerytalnej są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Zebrane w sprawie dowody wskazywały, że ubezpieczona pracowała w wymiarze, co najmniej 4 godzin na dobę, a praktycznie rzecz biorąc w okresach wakacyjnych dłużej od 8 do 10 godzin dziennie w gospodarstwie rolnym sw..., należącym do ojczyma i jej matki położonym w pobliżu J.. Dowodami na to, że ubezpieczona pracowała są dowody z zeznań świadków, dow..., z przesłuchania ubezpieczonej. Jak już wcześniej zaznaczono a także dowód, iż w tym okresie była ona, ubezpieczona była zameldowana właśnie w tym gospodarstwie i w tej wsi. Podkreślić należy, że z uwagi na fakt, iż Organ Rentowy w zaskarżonej decyzji uznał, iż ubezpieczona posiada okres wymagany do emerytury w wymiarze 19 lat i 7 miesięcy, to okres, który brakował ubezpieczonej do 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych uwzględnianych przy nabywaniu prawa do emerytury wynosił tylko 5 miesięcy. Więc zaliczenie już samej tylko pracy wakacyjnej ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym matki i ojczyma dawało 7 miesięcy i 15 dni. Czyli już wtedy ubezpieczona spełniła warunek posiadania, co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych poprzez uzupełnienie zgodnie z artykułem 10 ustępem 1 okresem pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 19 lat i 7 miesięcy. Podkreślić należy, że zeznania świadków i ubezpieczonej były wiarygodne i z zeznań tych wynikało, iż występowała oczywista potrzeba wykonywania przez ubezpieczoną pracy w gospodarstwie rolnym matki i ojczyma z tego powodu, iż ojczym ubezpieczonej przebywał już na rencie i był osobą starszą i schorowaną jak również matka ubezpieczonej także miała w okresie od 17 lipca 1975 roku do 31 maja 1979 roku problemy ze zdrowiem, w szczególności miała niesprawną rękę, w której po amputacji przyszyto jej palce. W związku z tym te dowody stanowiły spójną i wiarygodną całość i dawały podstawę do dokonania istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy ustaleń korzystnych dla ubezpieczonej. Dlatego na podstawie artykułu 477 ze znacznikiem 14 paragraf 2 Kodeksu Postępowania Cywilnego w związku z powołanymi wcześniej przepisami prawa materialnego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia spełnienia przez ubezpieczoną ostatniej przesłanki wymaganej do nabycia tego prawa, czyli osiągnięcia wieku 55 lat, co nastąpiło już po złożeniu wniosku o emeryturę. W punkcie 2 wyroku Sąd nie stwierdził odpowiedzialności Organu Rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z tego względu, iż istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności ustalone były na podstawie dowodów, których nie mógł uwzględnić zgodnie z obowiązującymi przepisami w postępowaniu przed Organem Rentowym ten Organ Rentowy. Zeznania świadków mogły być przeprowadzone i ocenione dopiero w postępowaniu sądowym. To samo dotyczy dowodu z przesłuchania strony, dlatego nie było podstaw do stwierdzenia, że Organ Rentowy ponosi odpowiedzialność, o której mowa w artykule 118 ustęp 1 ustawy emerytalnej. Zostanie teraz przedstawione pouczenie...